

مرگ بن لادن، شک افغانها را نسبت به پاکستان ثابت می کند

Author: Khan Mohammad Danishju
Mina Habib

تلاش های اخیر پاکستان برای جلب توجه کابل، منجر به ایجاد اعتماد نشده است.

گزارشی از خان محمد دانشجو، مینا حبیب- افغانستان

گزارش شماره 397،

5 می 2011

مرگ اسامه بن لادن رهبر القاعده در پاکستان برای بسیاری افغانها، ثبوتی است برای این برداشت دیرینه که پاکستان ریشه ی همه مشکلات آنان می باشد، و اینکه تلاش های مبارزه با تروریسم باید درانجا متمرکز شود نه در افغانستان.

ارتباط بین این دو کشور در طول دهه ها دچار مشکل بوده است، اما بخصوص از سال 2001 به این سو افغانها اسلام آباد را متهم می کنند که آن کشور به شورشیان اجازه داده است تا در پاکستان مستقر شوند و در ریشه کن کردن آنها تلاش کافی انجام نمی دهد.

احمد سعیدی، تحلیلگر امور سیاسی در افغانستان می گوید که با افشای این واقعیت که بن لادن قبل از قتل اش بتاريخ 1 می بدست نیروهای امریکایی، سالها در ایبیت آباد به آرامش زندگی می کرده است، اعتبار پاکستان را خدشه دار نموده است.

با وجودی که گفته می شود مقامات پاکستانی اطلاعات مفیدی را به منظور جستجوی بن لادن در اختیار واشنگتن گذاشته اند، اما این سوالات مطرح است که او چگونه بدون آنکه رد یابی شود چنان مدت طولانی دران کشور زندگی کرده است و آیا این امر نشانه ای از نوعی همدستی برخی مسوولان امنیتی نمی باشد؟

جاوید کوهستانی آگاه امور سیاسی معتقد است که نیروهای مشخصی در اداره پاکستان به اسامه بن لادن کمک کرده اند تا سالها از دستگیری نجات یابد. او گفت موفقیت نهایی ماموریت قتل اسامه بن لادن در عملیاتی که بطور مستقل اجرا شد، نشان داد واشنگتن بسیار جدی بوده و در عین حال اسلام آباد را بخاطر اجرای مسوولیت هایش بیشتر تحت فشار قرار داده است.

او گفت: "این عمل.. نشان می دهد که ایالات متحده پس ازین با قاطعیت بیشتر عمل خواهد کرد. این پیام روشن و واضح به کسانی است که تمایلی به برخورد صادقانه در جنگ علیه تروریسم نداشته اند."

افغانها معمولاً اسلام آباد را بخاطر دخالت در امور کشورشان، بخصوص به دلیل فعالیت نسبتاً آزاد طالبان از پایگاه های شان در شمال غرب پاکستان متهم می کنند.

عبدالرشید وزیر، کارشناس افغان در امور منطقه گفت: "ایالات متحده همیشه غیر مستقیم بالای پاکستان فشار وارد کرده است تا در جنگ علیه تروریسم صادقانه عمل کند، اما پاکستان به بهانه های مختلف ازین کار سر باز زده است."

در ماه های اخیر، مقامات پاکستانی تلاش های شان را برای ترمیم روابط اسلام آباد با کابل چند برابر کرده اند اما پیشرفت آنها درین زمینه با شک و تردید های جدی مواجه شده است.

زمانی که یوسف رضا گیلانی صدراعظم پاکستان در دومین سفرش در سال جاری بتاريخ 16 اپریل از کابل دیدن کرد، از دوستی بین دو ملت صحبت نمود. او حمایت کشورش را از تلاش های جاری برای تامین ثبات و تقویت صلح در داخل افغانستان اعلام کرد.

اظهارات گیلانی، در واقع تکرار گفته های اخیر رییس جمهور آصف علی زرداری می باشد که در گفتگوی اخیرش ثبات افغانستان را به نفع پاکستان خوانده است.

اما، صاحب نظران افغان در مصاحبه با آی دلیو پی آر در مورد اینکه آیا اظهارات دوستانه نمایانگر تغییر واقعی نیت پاکستان می باشد یا خیر، اظهار تردید کرده و می گویند که پاکستان هرگز خواستار حکومت نیرومند در کابل نبوده است.

برخی تحلیل گران به این باورند که حکومت پاکستان از انکشافات اخیر در افغانستان نگران شده است- بخصوص اینکه شورای ویژه ای که بخاطر صلح ایجاد شده، تلاش دارد با گروه طالبان در تماس شده و گفتگو نماید و نیروهای حکومتی می کوشند مسوولیت های امنیتی را از عساکر تحت رهبری ناتو بدست گیرند، و ایالات متحده در مورد حضور دراز مدت نیروهایش با کابل در حال مذاکره می باشد.

وزیری گفت که تلاش های اخیر سعودی و ترکیه برای کمک به مذاکرات با طالبان این نگرانی را در اسلام آباد بوجود آورده است که مبادا پاکستان ازین جریان دور نگهداشته شود. این نگرانی ها با مشکلات تازه ای که در روابط ایالات متحده و پاکستان بوجود آمده و روابط رو به انکشاف واشنگتن با هند افزایش یافته است.

او گفت: "پاکستان با نزدیکی بیشتر به افغانستان می کوشد از یک سو اعتماد ایالات متحده را بدست آورد، و از سوی دیگر کنترل اش را بر اوضاع سیاسی در افغانستان اعمال نماید."

وزیری افزود که حتی اگر سیاست مداران ملکی چون گیلانی در گفتگوهای دوستانه شان در مورد تلاش های صلح افغانها صادق باشند، قادر نیستند در برابر اردو و سازمان استخبارات پاکستان که برنامه های مستقل دارند، ایستاد هگی کنند.

داد نورانی، نویسنده و تحلیل گر سیاسی می گوید اسلام آباد ازآنچه در افغانستان می گذرد، کاملاً آگاه می باشد، لذا دیدارهای

دیپلماتیک اخیر به منظور حداکثر بهره برداری ازین تحولات به نفع پاکستان صورت می گیرد.

نورانی گفت: "پاکستان از دیدگاه های ایالات متحده و افغانستان در مورد استراتژی جدید جنگ آگاه است؛ ایالات متحده بدون مشوره با پاکستان برنامه ی تازه ای را عملی نمی کند. پاکستان هر کاری انجام دهد، بازهم باتوجه به وضعیت جاری در منطقه این کشور از ارزش و اهمیت خاصی برای ایالات متحده برخوردار است. پاکستان از فعالیت های شورای صلح در افغانستان کاملاً آگاه است، لذا با {پیشنهاد} شورای مشترک صلح افغانستان-پاکستان تلاش می کند حکومت افغانستان را با طالبان طرفدار پاکستان آشتی دهد."

در مورد نقش قتل بن لادن بر اوضاع افغانستان، تحلیل گران در مصاحبه با آی دبلیو پی آر نظرات متفاوت ارایه کردند.

فضل الرحمن اوریا، خبرنگار و تحلیل گر سیاسی گفت که القاعده با از دست دادن رهبرش بسیار تضعیف خواهد شد، و روابط اش با طالبان آسیب خواهد دید و در نتیجه طالبان بیشتر تن به آشتی خواهند داد.

او گفت: "طالبان تا زمانی که اسامه را با خود داشتند و با او در تماس بودند، زیر فشار قرار داشتند، اما این فشار ادامه نخواهد یافت. زمینه فعالیت های دیپلماتیک برای طالبان مهیا خواهد شد. در عین حال، اعضای باقی مانده القاعده پس ازین در افغانستان و پاکستان احساس مصوونیت نخواهند کرد، و باید به محل های دیگری جابجا شوند. ازینرو فشارها برای راه اندازی جنگ در منطقه کاهش خواهد یافت."

اما دیگران در مصاحبه با آی دبلیو پی آر گفتند که بن لادن از مدت ها به این سو رهبری واقعی را بدست نداشته است.

کوهستانی گفت: "اسامه بن لادن چندان فعال نبود و در پلان های عملیاتی نفوذ زیادی نداشت. افراد دیگری عملیات ها را رهبری می کردند. او بعنوان رهبر، تنها نقش نمادین داشت. باوجود این، او بطور کل دارای نقش و نفوذ بود."

سعیدی گفت گروه بن لادن تضعیف شده اما از بین نرفته است.

او گفت: "القاعده نابود نخواهد شد. این واقعه ممکن است بر روحیه پیروانش اثر بگذارد، اما این اثر کوتاه مدت خواهد بود."

او پیشبینی کرد که گروه القاعده در معرفی رهبر جدیدش با مشکل مواجه خواهد شد. "علاوه بر آن، بن لادن ثروتمند بود، و منابع تمویل او ممکن است آنقدر که به او اعتماد داشتند، به دیگران اعتماد نکنند. و این باعث تضعیف مالی القاعده خواهد شد."

خان محمد دانشجو و مینا حبیب، گزارشگرانی می باشند که از سوی آی دبلیو پی آر تربیت شده و در کابل با ما همکاری می کنند.

Location: Pakistan

افغانستان

Topic: Conflict

Source URL: <https://iwpr.net/da/global-voices/%D9%85%D8%B1%DA%AF-%D8%A8%D9%86-%D9%84%D8%A7%D8%AF%D9%86%D8%8C-%D8%B4%DA%A9-%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86%D9%87%D8%A7-%D8%B1%D8%A7-%D9%86%D8%B3%D8%A8%D8%AA-%D8%A8%D9%87-%D9%BE%D8%A7%DA%A9%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86>